

Θεάτρου Πόλις. Διεπιστημονικό περιοδικό για το θέατρο και τις τέχνες

Τόμ. 1, Αρ. 1 (2017)

Τεύχος 3-4 (2017-2018) ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ: ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ, ΣΥΓΚΛΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΛΙΣΕΙΣ

Γόρδιος Δεσμός

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΛΛΗΣ

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΒΑΛΛΗΣ Γ. (2023). Γόρδιος Δεσμός. *Θεάτρου Πόλις. Διεπιστημονικό περιοδικό για το θέατρο και τις τέχνες*, 1(1), 177. ανακτήθηκε από <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/theatropolis/article/view/34455>

Γόρδιος Δεσμός

Αισθάνομαι πολύ αμήχανος απέναντι σε αυτή την ερώτηση και αυτό, όχι γιατί δεν μπορώ να φανταστώ κάποιο άλλο σκηνικό γεγονός, πέρα από το αρχαίο δράμα, στο χώρο της Επιδαύρου. Το αντίθετο μάλιστα. Σε αυτό τον χώρο θα μπορούσαν να συμβούν και να παρουσιαστούν εξίσου καλά, και διαφορετικά πράγματα από αυτά που υπήρξαν ήδη.

Είναι όμως η ίδια η πραγματικότητα η οποία εμποδίζει την φαντασία μας να παραμείνει ζωντανή, και στην συγκεκριμένη περίπτωση τα πράγματα είναι πέρα από κάθε έλεγχο. Για να φανταστεί κανείς τη συμμετοχή του στο θέατρο της Επιδαύρου θα πρέπει να λάβει υπόψη του τις παρακάτω παραμέτρους: πώς δημιουργήθηκε το Φεστιβάλ, ποιός ήταν και εξακολουθεί να είναι ο σκοπός του, τί συνέβη όλα αυτά τα χρόνια, πώς αναπτύχθηκε η θεματική του φεστιβάλ, ποιές ελευθερίες επιτρέπονται στον συγκεκριμένο χώρο, πώς μπορεί κανείς να συμμετέχει σ' αυτό το φεστιβάλ; Θα πρέπει τέλος, να πάψει να φαντασιώνεται δυνατότητες που δεν θα υπάρξουν ποτέ.

Όπως όλοι γνωρίζουμε, υπάρχει ένα πρόβλημα με το θέατρο της Επιδαύρου. Το πρόβλημα αυτό δημιουργήθηκε από την έναρξη του φεστιβάλ και υφίσταται σε όλη τη διάρκειά του. Το φεστιβάλ από την αρχή της δημιουργίας του, είχε στόχο να αποτελέσει ένα κρίκο πνευματικής συνοχής ανάμεσα στην αρχαία και την νέα Ελλάδα, και χρησιμοποιήθηκε σαν να είναι «ο φυσικός χώρος της αναβίωσης του αρχαίου ελληνικού δράματος». Αυτό βέβαια ήταν μια κατασκευή, αφού όλοι ξέρουμε ότι μετά το Βυζάντιο ακολούθησε το τίποτα. Έπρεπε λοιπόν υποχρεωτικά να ξαναζήσουμε, κατά κάποιο τρόπο, την ιδέα της τραγωδίας... Όμως, το να ξανακερδίσεις το χώρο της ταυτότητας σου δεν είναι τόσο εύκολο. Το φεστιβάλ είχε περισσότερο πολιτικό παρά αισθητικό χαρακτήρα, περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο φεστιβάλ στην Ευρώπη. Έτσι, αντί να καταφέρει να ενισχύσει το πολιτιστικό δυναμικό μιας κοινωνίας, με όλες τις αισθητικές συγκρούσεις που αυτό προϋποθέτει και περιλαμβάνει, καλλιεργούσε την ψευδαισθηση ενός ελληνισμού, ο οποίος βρίσκεται στο κέντρο του κόσμου. Ήταν περισσότερο μια προσπάθεια εφεύρεσης της ελληνικής ταυτότητας, παρά ένα πεδίο γόνιμης σύγκρουσης γύρω από το θέατρο και ειδικότερα το αρχαίο δράμα.

Σε έναν χώρο που κατ' αρχήν είναι αρχαιολογικός και το ΚΑΣ (Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο) αποφασίζει για την μορφή του τελικού σκηνικού, για ποιά καλλιτεχνική ελευθερία μπορούμε να μιλάμε; Όταν το ΚΑΣ το 2002 απέρριψε το σκηνικό του Γιάννη Κουνέλλη στην παράσταση των *Βακχών* του Θόδωρου Τερζόπουλου, ποιά τύχη μπορεί να περιμένει εμάς και τις προτάσεις μας; Όλες αυτές οι αγκυλώσεις, καθώς και οι συζητήσεις και τα επιχειρήματα των τελευταίων δεκαετιών, έχουν δημιουργήσει ένα γόρδιο δεσμό και ως γνωστόν, ο γόρδιος δεσμός δεν λύνεται, κόβεται.